

Druhá pětiletka.

Rok 1956 počíná prvním rokem druhé pětiletky, od níž se očekává další vzrůst průmyslové a zemědělské výroby až o 35%.

Nový rok.

1.1. Padá sníh, ale jinak jest teplo jako na jaře.

Smlouvy na výkrm prasat.

7.1. Plnomocník ministerstva výkupu navštěvuje místní zemědělce a uzavírá smlouvy na výkrm a dodávku nadsmluvních prasat. Na takové prase dostane chovatel 200kg zrní za normální cenu. Musí je vykrmit nejméně na 110kg, odevzdat do 31 října a za 1kg dostane 15Kč po určitých srážkách. To ale musí mít již splněnou nařízenou dodávku a musí mít zaplacený povinné daně. Peníze pak dostane přes banku v místní záložně.

Snahy o založení J.Z.D.

9.1. Tak jako každoročně, svolává okres zemědělce k poradám o založení J.Z.D., tak k tomu došlo i dnes. Zemědělci se však nedostavili.

Ples N.F.

19.1. Ples Národní fronty, ale žádná účast.

Občanské průkazy.

20.1. Vydávají se nové občanské průkazy dle nařízení z minulého roku. Průkazy platí 5 roků ode dne vydání a majitel průkazu má zde vypsány i děti do 15 roků.

Další snahy o založení J.Z.D., utvoření dvojic pro návštěvy domů.

23.1. Dnes opět došli soudruzi z O.N.V. z Vyškova a rozhlasem svolali zemědělce k pohovoru. Několik se jich sešlo a tu jim členové O.N.V. a sice Dr.Boleloucký, ředitel vyškovské nemocnice, Pliska, Myška a jiní vysvětlili význam a nutnost založení J.Z.D. Dohodnuto utvořit dvojice z členů M.N.V. a z masových organizací a dům od domu přesvědčovat občany a získávat členy pro J.Z.D. Z místních občanů jsou vybráni předseda M.N.V. Levíček, tajemník Malík, Richtr jako člen O.N.V. a z žen Halámková a Muselíková. Tito domácí občané z členy O.N.V. utvoří dvojice a budou po vesnici přesvědčovat a získávat členy pro Jednotné zemědělské družstvo.

Zima.

26.1. Mráz 6% a trochu sněhu napadlo.

1.2. Tuhá zima, mráz až 32%. Finanční referent navštívil obec a vybírá daně. Zemědělskou a domovní.

Býci.

Zemědělci dohodli se na likvidaci býků a zavést umělé oplodňování krav. Okres jim toto však zamítnul, budou tedy býci i dále.

Držitelé zvířectva musí na býka z každého kusu hovězího dát 12kg zrní. Býky převzal František Varta od Františka Rouska.

Falšování mléka.

5.2. Bylo zjištěno, že zemědělci ředí mléko vodou a takto falšované odevzdávají. Jsou místním rozhlasem varováni. /Jaké mléko pak dostane kupující, když mléko k nám z Brna přichází již odstředěné ?/

Motor přimrznul.

10.2. Při pohřbu Vincencie pavlíčkové, kterou vezl pohřební vůz, zamrznul cestou vesnicí motor a auto museli tlačit účastníci pohřbu. Taková byla zima.

Šetření proudem.

Z úsporných důvodů jest zakázáno užívání proudu mimo světla.

Zavátá silnice.

12.2. Napadlo mnoho sněhu. Silnice jsou zaváty, musí se protahovat raktory.

Pohřeb nejstarší.

17.2. Na místní hřbitov byla pohřbena jedna z nejstarších občanů, Anežka Nováková, stáří 96 roků.

Stále zavátá silnice.

19.2. Silnice se musí opět protahovat.

1.3. Velké větry a vánice opět zavály cesty. Sníh se musí již prohazovat ručně, takové jsou ho spousty. Autobus jede dle možnosti na Vážany, neboť zde se dříve sníh proháže.

V březnu stále klesá teploměr pod 10%

Jaro, bouře.

6.4. Počali jarní práce, ale stále mrzne.

17.4. Bouře a krupobití.

22.4. Mráz 4%. Jarní práce jdou pomalu.

Stromy rozkvetly až v květnu a kvetou ještě v červnu. Jaro bylo studené a suché. Následkem dlouhého tepla, až přes leden a později kruté mrazy, namrzlo mnoho stromů, hlavně ořešáky a karlátky.

Oseto v ha:

Celkem jest oseto v ha:

Ozimá řepka na olej	9ha
Ozimá pšenice	62ha
Žitem	28ha
Jarní ječmen	76ha
Oves	18ha
Cukrovka	52ha
Brambory	52ha
Pícnin	87ha
Směsky	9ha

Neúnavná snaha o založení J.Z.D.

Po jarních pracích opět opět navštěvují členové O.N.V. z Vyškova místní zemědělce a snaží se je získat pro JZD. Avšak všechno úsilí je marné. Zemědělci se svými podruhy, kterým obdělávají se svými potahy půdu, jsou se svou prací vždy včas hotovi. Následkem toho drží se stále své dřiny po staru, neboť jim také nepřijde draho. Dělnice dostane za den 20Kč. Většinou ale chodí jen po půl dnu a tento půlden jest 7 až 8 hodin, za což dostane jako za půl dne pouze 10Kč. Pracuje se totiž odpoledne až do setmění. Přijde tedy práce zemědělci hodně lacino. K tomu ještě, je-li s orbou pozadu, pomůže mu státní traktorová stanice porat a on může s potahem do lesa na výdělek. Je tedy snaha o založení JZD stále marná.

Mandelinka bramborová.

Na bramborách vyskytl se obávaný škůdce, mandelinka bramborová. Byla napadena asi třetina všeho porostu bramborového a škůdce se ničil práškem „Dinocit“ a do země injekce sírouhlík. Bylo nařízeno denně brambory prohlížet. Materiál na ničení škůdce hradil O.N.V. ve Vyškově ze svých prostředků.

Žně.

Žně počaly 27.července a pro deštivé počasí protáhly se přes celý srpen. Úroda byla dobrá. Obilí se odvádělo hned od mlátiček a platilo se přes peněžní ústav, tj. přes místní spořitelnu.

Ceny obilí.

Ceny obilovin jsou: Pšenice 100 – 105Kč, žito a ječmen 75Kč, oves 58Kč. Dodávka byla splněna na 100%. Bylo odevzdáno přes 13 vagonů obilí. Nákupní cena obilovin jest kolem 300K za q.

Slepičí mor.

V několika usedlostech řádil mor u drůbeže, tak, že všechna drůbež jim uhynula. Bylo nařízeno a také očkována všechna drůbež v obci. Všechny slepice uhynuly v čísle 24, Kostelka František, v čís. 22, Šmerda Antonín, v čís. 21, Hrdinka Josef, v čís.19, Šimáček Alois, v čís.18, Kolečka Zikmund a v čís.17, Varta František.

Brambory.

Brambory se dobývaly za sucha a je jich dosti. Povinná dodávka dávala se přímo do „Jednoty“, kde si je spotřebitelé ihned odebrali. Platilo se za 1q 23Kč, spotřebitel dal 62Kč. Ostatní brambory se skladovaly do sklepa na bývalý pivovar čís.4, nyní Rousek.

Řepa, cena.

Řepa se dobývala za sucha a byla celkem slabá. Z jara je napadena mšicí listovou a musí se proto poprašovat a stříkat ničivými prostředky. Ze sucha byla proto malá. Platilo se za 100kg 12 – 14Kč.

Kdo se s řepou opozdil, tomu zamrzla a zapadla sněhem. Toto obzvlášť v sousedních vesnicích.

Předčasné mrazy, naorávka.

Říjnové a listopadové mrazy až 18ti stupňové zabránili veškerou naorávku. Rolníci vyvozili hnoje a v pozdější době vše dohonili, takže naorávka jest skončena ještě do vánoc. Jedině Pavel Chyňa, mladý hospodář, který musel na vojenské cvičení, nemohl pole naorat.

Narodilo se telat, selat.

Narodilo se 128 telat. Selat se narodilo 401, s toho jich asi 12 uhynulo.

První a druhý televizor.

První televizní přijímač si pořídil Jaroslav Musil v čísle 43., který pracuje jako montážník v Polsku. Televizor si přivezl odtamtud. Druhý televizor si pořídil hned jeho soused, Jan Vrbík v čísle 42.

Výměna světel pouličních.

Všechna světla na pouličním veřejném osvětlení jsou vyměněna. Stará světla zde konala službu po 31.rok, ale již žádné nesvítilo. Bylo to zničeno rezem.

Odstřel zvěře.

Bylo odstřeleno 216 zajíců, 12 kohoutů a 1 srna. Škodná: 17 koček, 3 sojky, 1 liška.

Myši.

Že byl suchý rok, rozmnožili se tak myši, že jetely jsou samá myší díra.

Píceiny.

Píce pro dobytek narostla pouze jednou. Druhá a třetí seč suchem odpadla. Je tedy píce pro dobytek málo.

Obřadní síň nově vybavena, opakování sňatku v kostele.

Sňatková síň jest nově a lepší vybavena. Jest nový a větší rudý plyšový závěs, dva menší úzké koberce a nové gramoradio. Jest také nově vymalovaná.

Třebaže tyto obřadní sňatky jsou jediné právoplatné, přece ještě i pokrokoví snoubenci libují si v opakování tohoto aktu v kostele. Tak třeba ten letošní poslední. Ženich bez náboženského vyznání, důstojník z povolání, Josef Růžička z Olšan. Z obřadní síně jedou přímo do kostela. U kostela sundají si prsteny, k oltáři se nechají vésti jako svobodní. Zde zase odevzdají prsteny knězi, který je sezdává a opět jako svobodným podává.

Gramoradio stálo 4.600Kč a platil je okres.

Sňatky, narození úmrtí.

Sňatků bylo uzavřeno celkem 9. Narození v místě žádné, neboť každá matka před slehnutím jest odvezena do Vyškova do nemocnice.

Zemřeli 4 občané a to v úctihodném stáří ve věku 81, 87, 91, a 93 roky. Všichni na jedinou nemoc, sešlostí věkem.

Neobydlené domy.

O byty jest stále nouze, ale přesto jsou domy také neobydleny. Jsou to: V dědině čí.46 a 55, v Habrovci čí. 65 a 67, na Cikánově 89 a 244, a na Kočově čí. 34 a 174 a též chudobinec.

Stavební práce.

Obecní dům, bývalá škola čí.114. V této budově jest sokolovna, záložna, mlékárna a červený kříž. Jsou zde daná nová okna a průčelí omítnuto až na sokl.

V dědině:

V čísle 7,	Chládek Josef,	nová okna.
V čísle 10,	Hrdinka Tomáš,	nová okna a fasáda.
V čísle 43,	Musil Frant.	nová okna.
V čísle 45,	Pavloň Karel,	nová okna.
V čísle 47,	Dvouletý Jan,	nová okna a fasáda.
V čísle 52,	Zmrzlá Anděla	sbourání chlévů.
V čísle	Muselík Reimund,	nová okna a fasáda.
V čísle 115	Chalupová Marie,	nové okno a byt z obchodu.
V čísle	Hodaň Teodor,	nová okna, dvěře a síň.

V Habrovci:

V čísle 167,	Veselý Ludvík,	nová okna a fasáda.
V čísle 181,	Chmela Karel,	nová okna a přístavba.
V čísle 154,	Bestr Stanislav,	přístavba.
V čísle 183,	Hořava Alois,	z mlatu u čísla 183, dříve Koprova cementárna, nový domek čí.246.
V čísle 70,	Jurůj Vířa,	z mlatu u čí.70, nový domek, čí.121.
V čísle 35,	Adam Josef,	z obchodu byt a nové okno.

Na Kočově:

V čísle 125,	Viktorin Stanislav,	nová okna a přístavba.
V čísle 180,	Křivánková Barbora,	nová okna.

V čísle 136,	Bína František,	přístavba.
V čísle 157,	Los Ondřej,	nová okna.
V čísle 247,	Zbořil Ladislav,	nový dům číslo 247.
V čísle 146,	Budík Vojtěch,	nová okna a spojil domek se sousedním číslem 227, kterýžto domek byl před lety domkem jedním.

V čísle 132, Jelínek Josef, opravil domek a spojil koupáním domku sousedního číslo 197 v jeden. Tyto domy též byly kdysi jedním.

Cikánov:

Číslo 228,	Režný Tomáš,	nová okna a z průjezdu kuchyň, síň, koupelna, spíž a záchod.
------------	--------------	--

Vinohrádek:

Číslo 105,	Obroučka Jaroslav,	nová okna.
	Malý Miroslav z Vážan,	chatu u hřbitova.

Škola.

Na zdejší národní škole se vyučuje ve dvou třídách. V každé třídě jsou dva ročníky žáků. Pátý ročník chodí do školy do Vážan. Z těchto důvodů jezdí autobus ráno o půl osmé na Vážany.

Jízdné autobusem.

Jízdné autobusem do Vážan stojí 1.60Kč. Stojí tedy cesta do Vyškova 5.40Kč, ale zpět pouze 4.80Kč, neboť jede přímo do Habrovan, mimo Vážany. Jízdné z Habrovan do Rousínova je levnější. Místo 1.40 jen 1Kč.

Zlevněná dodávka sádla.

Z domácí porážky se odevzdává 5kg škvářeného sádla. Je tedy odevzdávka o 2.5kg podle minulých let menší.

6. snížení cen potravin.

K 1 říjnu nařídila strana a vláda 6. snížení cen.

Cukr stojí	1kg	10.50 – 11Kč	Hrách	1kg	8.40Kč
Chléb	1kg	2.60	Kroupy	1kg	4.90
Mouka	1kg	3.50 – 4.40	Sůl	1kg	-92
Maso hovězí	1kg	22.-	Mléko	1l	2.-
Maso vepřové	1kg	25.-	Pivo	1l	2.40
Sádlo	1kg	36.-	Vejce	1kus	1.40
Máslo	1kg	44.-	Rohlík	1kus	0.35
Margarin	1kg	18.-Kč	Káva	10dkg	22.-Kč

Snížení pracovní doby

Od 1.října je nová úprava pracovní doby. Je snížena o 2 hodiny týdně. Doposud se pracovalo 48 hodin týdně. Teď bude pracovní týden jen 46 hodin. Bude tedy sobota o tyto 2 hodiny kratší.

Soupis hosp. zvířectva.

Při soupisu hospodářského zvířectva ku konci roku bylo napočítáno:

Slepice:	2.633
Kozí:	306
Skotu:	259
Prasat:	515
Husí:	78

Koní:	37
Kachny:	13
Ovce:	11
Krůty:	8

Mnoho jablek, tlačení vína, jabčáku.

Jak jest vpředu poznamenáno, že stromy pozdě kvetly, hodně jich namrzlo, jaro bylo nepříznivé, bylo přece spousta ovoce. Obzvlášť jablek. Těch bylo tolik, že jsou místa, neb aleje, že se vůbec netrhaly a zůstávají na stromech. Ku koupi žádná poptávka.

Bylo ale mnoho vína z jablek. Jan Obroučka v čísle 71 má motorovou řezačku a lis, ale přesto nemůže zvládnout a pořezat spoustu ovoce. Také zahradník na zámku má podobnou řezačku.

Přesun hospodářského zvířectva ve 14. největších usedlostech v 56 letech.

V čísle :	<u>1900</u>															<u>1956</u>
		Koně:	Krávy:	Prasata:	Ovce:	Kozy:	Slepice:		Koně:	Krávy:	Prasata:	Ovce:	Kozy:	Slepice:		
3.	Dvůr Offerman a Shutezky	1	1	56 volů			49	3	-	2	2	-	20			Kadlec Čeněk 1.)
4.	Morgenstern a syn	2	-	-	-	2	25	26		¹⁰ ₅	⁸ ₆	1		70		Rousek Frant. 2.)
6.	Ritschel Josef	-	3	2	-	-	20	33								Pazdera Josef 3.)
7.	Malý Jan	-	4	1	-	-	9	-	2	11	⁹ ₃	2	2	60	-	Chládek Josef
11.	Chalupa Josef	2	5	2	-	-	12	1	2	¹² ₁₀	⁹ ₄	2	2	73	20	Chalupa Tomáš
12.	Šmerda Frant.	-	3	1	-	-	20	-	2	9	¹¹ ₅	-	1	51		Šmerdová Marie
16.	Bartl Jan	2	4	1	-	-	10	-								Olejníček Frant. 7.)
17.	Dvořáčková Josefa	-	2	1	-	1	12	9	2	17	¹⁵ ₇	3	4	8	14	Varta František
18.	Kolejka Vincenc	3	3	1	-	-	18	3	2	¹¹ ₈	⁶ ₃	1	1	11	3	Kolejka Zikmund
19.	Šimáček Alois	-	3	2	-	-	15	-	2	¹⁰ ₈	⁹ ₄	-	2	41	-	Šimáček Alois
20.	Kostelkova Johana	-	3	-	-	-	12	-	2	¹⁰ ₈	⁹ ₄	-	3	53	6	Kostelka Tomáš
21.	Hrdinka František	1	3	3	-	-	15	-	2	¹¹ ₉	¹⁴ ₂	-	3	-	8	Hrdinka Josef
36.	Kopr František	3	3	4	-	-	20	-								Čalkovský Petr 5.)
57.	Pospíšil Jakub	-	5	3	-	-	11	-	2	12	⁹ ₂	-	-	62	1	Pospíšil František

Popis rozděleného dvora, bývalého panství zámku Habrovany.

1.) Dvůr Vyškovského cukrovaru Offermann a Shutezky byl v 1 pozemkové reformě v roce 1924 parcelován a jako zbytkový statek dostal jej Simeon Vacula. Patřilo k němu 200 mír polí a Vacula tehdejší poslanec agrární strany měl po rodičích 50 mír. Hospodařil tedy na 250 mírách. Po Hitlerově okupaci v roce 1945 byl Vacula jako zrádce národa zajištěn a statek převzal František Varta z čís.17. Při druhé pozemkové parcelaci byl statek v roce 1946 úplně rozkouskovaný. Zároveň s pozemky, i budovy jsou rozděleny. Postupně od průjezdní brány při silnici směrem k vesnici, jest dvůr obsazen takto: Při bráně Burdova Anna, v rohu Hrdinka Bedřich který si tu zřídil holičskou síň, později byla zrušena. Dále Reich Martin, ten si tu zřídil stolařskou dílnu.

Popis dvora: Dále Kadlec Čeněk, který byl zaměstnán ve dvoře a dostal k tomu asi 10 mír polí. Ten zde hospodařil s kravkami. Dále jest druhá brána, do polí. Dále jest opět malý domek, a zpět ku silnici jsou velké mlaty. Domek s části mlatu

dostal Pospíšil Miloš z čísla 112. Dále dostal mlat Trnavský Karel z čísla 209 který tu zřídil stolařskou dílnu. Dále dostal mlat Josef Švestka, kolář, z čísla 101, který při této parcelaci zastával funkci předsedy rolnické komise. A konečně poslední mlat, opět u průčelní silnice, až ku bráně, dostal místní kovář Antonín Šafránek. Ten si zřídil při silnici kovárnu, dílnu a jeden byt pro svého pomocníka. Jmenovaný bydlí na čísle 158, kde si postavil kovárnu již dříve. Před touto kovárnou měl kovárnu na čís. 26. Toto by byl doprovod k čís.3. bývalý dvůr.

2.) Popis bývalého pivovaru, kdysi majetku zámku Habrovany: Dům č.4., Morgenstern a syn, z Brna. Dům tento, tak jako předešlý dvůr, sloužil zase účelům pivovarnickým. Byl zde tedy pivovar a sladovna, asi od roku 1406. Když pivovar zanikl, jsou zde zřízeny sýpky a skladiště statkáře Vaculy. Později jsou z toho sýpky a sklady hospodářského družstva z Rousínova. I tento dům přišel do konfiskátu druhé pozemkové reformy a místní rolnická komise jej přidělila rolníku Františkovi Rouskovi, který tu měl pronajatu hospodářskou usedlost č. 51 Režného Tomáše.

3.) Popis domu č.6. patřícího kdysi panství zámku Habrovany: Dům č. 6. Ritschel Josef, rodák z Vídně byl zde zámeckým zahradníkem. Všechny tyto usedlosti, dvůr č.3., pivovar č. 4. a dům č.6 patřili Habrovanskému zámku Juliu rytíři z Gomperzu.

Po Ritschelovi, který též měl hospodářství, jak jest zde zjevno, nastoupil na zámecké zahradnictví Brabec Ferdinand. Na zámku pak se vystřídalo mnoho pánů, až konečně též propadl konfiskaci. V roce 1946 byl zámek přidělen Ústavu tělesně vadných v Brně – Královo Pole a zároveň s ním i zahradní dům č.6. Zároveň se zámek byl i tento dům znovu zřízen a zároveň s ústavními chovanci z Brna, přišel i nový zahradník Samek. Do domu se nastěhoval ještě zámecký zřízenec Novotný Jan. Po nějakém nedorozumění se správcem ústavu odešel zahradník a později i Novotný. Zahradníkem ústavním se stal Alois Daněk a za zřízence byl vzat Pazdera Josef. Tito dva tedy obývají tuto zámeckou budovu, bez hospodářství. To by byl tedy doprovod k těmto závodům, pro změnu *zvířeny* ?

4.) Popis domu č.16., kdysi hospodářská usedlost. Dům č. 16. Bartl Jan. Po smrti hospodářově se vdova vdala do Brna, neb tam odtud pocházela. Dobytek prodala, pole dala do nájmu a chalupu pronajala Kotrašovi. Ten jako stolař udělal z chlévů a mlatu stolařskou dílnu. Kvetlo tehdy u nás stolařství. Po Hitlerově pádu odstěhoval se do pohraničí a dílnu pronajal Masařík Antonín, taktéž stolař. Po roce 1948, kdy byli soukromníci likvidováni, Masařík živnosti nechal a na dům se vrátila vdova po Bartlovi, provdaná za pensisty Olejníčka. Již nehospodařila a dílnu z chléva pronajala založenému zde textilnímu obchodu za sklad, neboť obchod prodával všechno pro domácnost, hospodářství a stavebniny.

5.) Popis domu č.36., největší rolnické chalupy.: Dům č. 36. Kopr František. Toto byla po Vaculovi, statkáři, největší hospodářská usedlost a také Vaculův kumpán. Kopr měl tři koně a 80 mír polí. Synům nechtěl hospodářství dát, tedy odešli z domu. Hospodářství pronajal Augustin Koutník z Rousínova na 3 roky. Potom hospodářství nechal a odstěhoval se. Koně se prodali a pole dalo do nájmu. Na dům se nastěhoval Palíšek Jaroslav, a když koupil dům č.8. odstěhoval se tam a na Koprovo se nastěhoval z č.8. Čalkovský Petr. Koprova usedlost chátrala. Paní Koprova přišla o ruku, Kopr onemocněl a zemřel. Paní jej brzy následovala. Syn Koprův, Slávek, který byl ženat v Brně a již rozveden, chtěl sice teď hospodařit, ale již to nešlo. Nářadí hospodářské žádné, dobytek žádný a odevzdávka pro sedláky velká. Prodal tedy usedlost rolníku Šedému z Čechyně. Šedý počal hospodařit tak, že sem dojížděl z Čechyně. Nastěhovat se nemohl, neboť nájemce bytu Čalkovský Petr se nechce vystěhovat. Zákon na ochranu bytů jej chrání a ten kdo jej chce vystěhovat musí mu najít byt takový, který on bude chtít. Takového bytu jaký on žádá tu není, tedy Čalkovský Petr sedí na místě a majitel domu se nemůže nastěhovat.

Kopr František byl jinak dobrý hospodář. Chalupu a chlévy, všechno v mládí postavil. Míval čeledína a služebnou. Později, když poslanec Vacula Simeon dostal zbytkový statek, dvůr Habrovany, při tom zůstal starým mládencem, vysedávali v hospodě. Tak se naučili lumpačit.

Kopr říkával: „Nádeníky, zatřepu s dorancijó a mám nádeníků dost.“ Však časy minuly. Sociální obrození navždy zlomilo vládu agrárníků. Na stáří musel Kopr sám jezdit s koňmi, ani jeho dva syni s ním nechtěli hospodařit. A nádeníky, ti jej opouštěli jeden za druhým.

Domácí porážky.

Bylo provedeno 203 domácích porážek.